

5625 18. Marts 1897. 2. Del af Lovf. om Forfatterret og Kunstnerret. 5626

Forfattere, der virkelig ville faa et betydeligt pekuniært Udbytte af Tilslutningen til Bernerkonventionen. Jeg tror, der vil være mange af dem, der nu blive oversatte, saa længe de kunne oversættes gratis, som ikke ville blive oversatte i det Tilfælde, der skal betales dem et rimeligt Honorar for deres Bøger. Men overdriver man fra den Side tit Fordelene ved Tilslutning til Bernerkonventionen, forekommer det mig, at man fra den modsatte Side ganske overordentlig overdriver de Farer, der skulle være ved Tiltrædelse af den. Det forekommer mig, at man i den Henseende gaar saa vidt, at man absolut styder over Maalet. Man har i den senere Tid slaet paa alle mulige Strengere for at vise, hvor farlig Konventionen var. Den var farlig for Varietésverdenen, sagde man. Men selv om dette maaste kunde gøre Indtryk paa en Del, gjorde det næppe Indtryk paa Folk i Almindelighed. Det skulde være farligt for Landbruget, sagde man, og vi hørte nu ogsaa den ærede sidste Taler komme ind paa dette. Men jeg begriber ikke denne Tale om, at det skulde være farligt for Landbruget. Thi fremkommer der Landbrugs skrifter paa et fremmed Sprog, som det kunde være af Interesse at faa oversat, saa vil man jo kunne faa en Oversættelse deraf mod et Honorar til Forfatteren, og skulde han ikke ville sælge sin Bog, saa vilde der jo ikke være det mindste i Bejden for at bearbejde Bogen, thi ved den Art Arbejder er jo det væsentligste de Tanker, der ere fremsatte deri, de faktiske Oplysninger, der bringes, og de ville jo altid kunne komme frem, selv om man gaar med til Bernerkonventionen. Det eneste, der vil blive forhindret, er den ordrette Oversættelse af hele Bogen fra Ende til anden. Men det er jo noget, som i dette Tilfælde ikke spiller nogen Rolle. Det forekommer mig derfor, at dette Stræmmebillede intetsteds har hjemme, men jeg indrømmer, at i vore agrariske Tider, er det ganske smildt af Modstanderne ogsaa at stemple dette Forslag som et antiagrarisk Lovforslag. Man har jo ikke alene stemplet det som et antiagrarisk Forslag, men ogsaa som et antinationalt, og man har sagt, at hvis vi tiltræde Bernerkonventionen, vil det være en af de største Ulykker, der har ramt vort Folk og Land. Disse Overdrivelser ere saa store, at enhver

med nogenlunde sund Sans kan se det urigtige deri. Jeg kan forstaa, at en Musikhandler, der tidligere for en stor Del har levet af Kov, kan rejse en stærk Agitation mod en Lov som denne, og jeg kan fra hans Side forstaa den Argumentation, at selv om Konventionen vil bevirke Retfærdighed mod Forfattere og Komponister, saa vil den skabe Ubillighed til den anden Side, idet den vil forhindre den lette Afgang til at faa Stoffet billigt og nemt, som man tidligere har haft. Men det er jo aabenbart et Argument, som kan anvendes i overmaade mange Tilfælde, og jeg er vis paa, at da man i sin Tid fastsatte de almindelige Love om Ejendomsretten, protesterede de, der hidtil havde levet af Kov, imod at man nu indskrænkede deres Ret til at tage, hvad de havde Lyst til, hvor de kunde finde det. At det imidlertid skulde være nogen Ulykke for Landet, forstaaer jeg ikke, og alle de Stræmmebilleder, der rulles op, rører mig aldeles ikke. Vi have jo Erfaringer at holde os til. Vi have bl. a. en Traktat med Sverige, saa vi ikke kunde oversætte fra Svensk uden at betale Honorarer til den svenske Forfatter, men desuagtet ere Oversættelser fra Svensk ikke blevne en Smule dyrere end andre Oversættelser, og alt det, som det ærede Medlem for Røge (Alberti) nu udviklede for os om, hvor urimelig kostbare Oversættelser for Fremtiden vilde blive, er jo, at saa gendrevet gennem vor egen Erfaring, idet det jo har vist sig, at Oversættelser fra Svensk ikke ere blevne det mindste dyrere, uagtet vi have denne Traktat med Sverige. Det andet, man anfører som særligt Stræmmebillede, er den Udpressning, som er sat i System af det franske Selskab sociéte des auteurs. Der er jo ofte bleven gjort opmærksom paa, at naar dette Selskab har kunnet sætte denne Udpressning i System i Svejts og Belgien, saa ligger det ikke i Bernerkonventionen, men i disse Landes særlige Lovgivning, der har været af den Art, at det har kunnet lade sig gøre. Men vi her hjemme have jo ogsaa Erfaring i den Henseende. Thi vi have en Traktat med Frankrig om Gensidighed, og hvis det var Tilfældet, at en Traktat med Gensidighed nødvendig vilde føre til, at saadanne Ting kunde ske, saa vilde det jo ogsaa kunne være stet herhjemme, saa vilde det franske Selskab have kunnet haaret sig lige